

Rozkład nauczania fizyki w klasach ósmych Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Sokółce.

Program nauczania fizyki w szkole podstawowej **To jest fizyka**; autorzy: Marcin Braun, Weronika Śliwa;
Podręcznik **To jest fizyka**; wydawnictwo **Nowa Era**

**Dokument wykorzystuje materiały dotyczące programu nauczania fizyki “To jest fizyka”
opublikowane na stronie www.dlanauczyciela.pl wydawnictwa Nowa Era**

W kolumnie pierwszej oznaczono kursywą treści dodatkowe.

W kolumnie trzeciej pogrubioną czcionką oznaczono doświadczenia obowiązkowe.

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
Powtórzenie wiadomości z klasy 7				
1. Przedstawienie PSO. Siła i ruch – powtórzenie z klasy 7 – 1 godzina				
2. Praca, moc, energia, ciepło – powtórzenie z klasy 7 – 1 godzina				
3. Gęstość, masa, siła wyporu, ciśnienie – powtórzenie z klasy 7 – 1 godzina				
ROZDZIAŁ I. ELEKTROSTATYKA I PRĄD ELEKTRYCZNY				
Temat 1. Elektryzowanie ciał	• Elektryzowanie ciał przez tarcie • Dwa rodzaje ładun-ków elektrycznych • Oddziaływanie ładun-ków elektrycznych • Elektryzowanie ciał a budowa atomu • Siła elektryczna	• wyodrębnia z tekstów i rysunków schematycznych informacje kluczowe dotyczące zjawiska elektryzowania ciał • przeprowadza doświadczenie związane z elektryzowaniem ciał przez potarcie, korzystając z opisu • wskazuje czynniki istotne i nieistotne dla przebiegu doświadczenia dotyczącego elektryzowania ciał przez potarcie • informuje, że przyczyną elektryzowania się ciał podczas pocierania jest przepływ elektronów • określa rodzaj oddziaływania (przyciąganie lub odpychanie) na podstawie znaku ładunku oraz znak ładunku na podstawie rodzaju oddziaływania • informuje, jaki znak ma ładunek jądra, a jaki – ładunek elektronu w atomie • opisuje jakościowo zależność siły działającej między ładunkami od odległości między nimi • informuje, że siła utrzymująca elektrony w atomie jest siłą przyciągania elektrycznego • wyjaśnia, że wiązanie chemiczne ma naturę elektryczną	I.1 I.2 I.3 VI.1 VI.2 VI.16 a) VI.16 b)	Pogadanka, doświadczenia przeprowadzane w zespołach

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
Temat 2. Ładunki elektryczne	- Elektryzowanie przez dotyk - Jednostka ładunku elektrycznego - Zasada zachowania ładunku elektrycznego - Elektroskop - Przewodniki i izolatory elektryczne	- demonstruje zjawiska elektryzowania przez potarcie - demonstruje wzajemne oddziaływanie ciał naelektryzowanych - wyjaśnia, na czym polega elektryzowanie przez dotyk - posługuje się pojęciem ładunku elektrycznego jako wielokrotności ładunku elementarnego - nazywa jednostkę ładunku elektrycznego (bez definicji) - wyjaśnia zasadę zachowania ładunku na przykładzie różnych sposobów elektryzowania ciał - rozwiązuje zadania rachunkowe związane z elementarnym ładunkiem elektrycznym - posługuje się elektroskopem - opisuje budowę elektroskopu - wyjaśnia zasadę działania elektroskopu - stosuje zasadę zachowania ładunku podczas elektryzowania przez dotyk i pocieranie - rozdziela izolatory i przewodniki (w najważniejszych przypadkach: metal, tworzywo sztuczne, szkło) - wykazuje doświadczalnie różnice między elektryzowaniem metali a elektryzowaniem izolatorów - zauważa, że przepływ ładunku, z jakim mamy do czynienia w doświadczeniach z elektrostatyki, jest innym przykładem znanego z życia codziennego zjawiska przepływu prądu elektrycznego - demonstruje zjawisko elektryzowania przez dotyk - odróżnia przewodniki od izolatorów; podaje przykłady	I.1 I.2 I.3 I.4 I.9 VI.1 VI.3 VI.5 VI.6 VI.16 a) VI.16 c)	Pogadanka, doświadczenia przeprowadzane w zespołach, pokaz
Temat 3. Indukcja elektrostatyczna	- Przyciąganie nienaelektryzowanych przewodników przez ciała naelektryzowane - Przyciąganie nienaelektryzowanych izolatorów przez ciała naelektryzowane - Siły działające między cząsteczkami	- przeprowadza doświadczenia z przyciąganiem drobnych przedmiotów przez ciało naelektryzowane - wyjaśnia, w jaki sposób ciało naelektryzowane może przyciągać ciało obojętne - opisuje przemieszczanie się ładunków w przewodnikach pod wpływem oddziaływania ładunku zewnętrznego - opisuje przemieszczanie się ładunków w izolatorach pod wpływem oddziaływania ładunku zewnętrznego - wyjaśnia naturę sił działających między cząsteczkami - posługuje się pojęciem indukcji elektrostatycznej	I.1 I.2 I.3 I.4 I.9 VI.4	Pogadanka, doświadczenia przeprowadzane w zespołach
Temat 4. Obwód prądu elektrycznego	- Napięcie elektryczne - Prąd elektryczny - Kierunek przepływu prądu a kierunek ruchu elektronów - Symbole elektryczne - Obwody elektryczne - Zwarcie	- wyjaśnia, że aby popłynął prąd elektryczny, odbiornik należy podłączyć do źródła napięcia w obwodzie zamkniętym - rozpoznaje i rysuje symbole elementów obwodów elektrycznych: źródło napięcia, przewód, żarówkę, wyłącznik - odczytuje i rysuje schematy obwodów elektrycznych - buduje proste obwody elektryczne zgodnie ze schematem - informuje, że przepływ prądu nie polega na „dopłynięciu” nośników ładunku do odbiornika - buduje złożone obwody elektryczne zgodnie ze schematem - łączy – według podanego schematu – obwód elektryczny, w którego skład wchodzi:	I.1 I.2 I.3 I.4 I.9 VI.7 VI.13 VI.16 d)	Pogadanka, doświadczenia przeprowadzane w zespołach

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
		źródło (akumulator, zasilacz), odbiornik (żarówka, brzęczyk, silnik, dioda, grzejnik, opornik), wyłączniki, woltomierze, amperomierze wymienia skutki zwarcia		
Temat 5. Prąd elektryczny w cieczach	- Jony - Przepływ prądu elektrycznego w cieczach - Elektryczność w organizmach żywych	- bada doświadczalnie wpływ stężenia soli w wodzie na przepływ prądu elektrycznego - opisuje prąd elektryczny w roztworach jako przepływ jonów - omawia zasady bezpieczeństwa związane z przepływem prądu przez roztwór - wyjaśnia, jakie jony znajdują się w roztworze wodnym NaCl - opisuje znaczenie zjawisk elektrycznych w organizmach żywych	I.1 I.2 I.3 I.4 I.9 VI.7	Pogadanka, pokaz
Temat 6. Prąd elektryczny w gazach	- Jonizacja powietrza - Żarówki i świetlówki - Wyładowania atmosferyczne - Piorunochrony - Zachowanie w czasie burzy	- wyjaśnia, że prąd elektryczny w gazach to przepływ jonów i elektronów - wyjaśnia, że piorun jest szczególnym przypadkiem przepływu prądu elektrycznego - wymienia zasady bezpiecznego zachowania podczas burzy (nie należy chronić się pod drzewami i słupami, pływać w wodzie, kłaść się na ziemi) - wyjaśnia różnice w zasadach działania żarówki i lampy wyładowczej; wymienia zalety i wady obu źródeł światła - wyjaśnia zasady bezpiecznego zachowania podczas burzy, stosując poznane prawa fizyki	I.1 I.2 I.3 I.4 I.9 VI.7	Pogadanka, pokaz, projekcja filmu dydaktycznego
Temat 7. Napięcie elektryczne i natężenie prądu elektrycznego	- Napięcie elektryczne - Natężenie prądu elektrycznego - Wartości napięć elektrycznych i natężeń prądu elektrycznego w przyrodzie i urządzeniach zbudowanych przez człowieka	- wyjaśnia (intuicyjnie) i rozróżnia pojęcia napięcia i natężenia prądu - posługuje się pojęciem napięcia elektrycznego jako wielkości określającej ilość energii potrzebnej do przeniesienia jednostkowego ładunku w obwodzie - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania, z zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z danych - stosuje jednostki napięcia elektrycznego i natężenia prądu elektrycznego - przelicza wielokrotności i podwielokrotności (mikro-, mili-, kilo-, mega-) - oblicza natężenie prądu na podstawie jego definicji - wymienia proste przykłady napięcia w urządzeniach codziennego użytku - stosuje analogię między przepływem prądu elektrycznego a przepływem wody - podaje przykłady napięcia i natężenia prądu w urządzeniach elektrycznych wykorzystywanych w życiu codziennym - określa natężenie elektryczne za pomocą wzoru: $I = \frac{Q}{t}$ i oblicza wszystkie wielkości występujące w tej zależności - przelicza jednostki czasu (sekunda, minuta, godzina)	I.1 I.6 II.3 VI.6 VI.8 VI.9	Pogadanka, rozwiązywanie prostych zadań obliczeniowych
Temat 8. Praca i moc prądu elektrycznego	- Przemiany energii elektrycznej - Obliczanie energii (w J i kWh) - Moc prądu elektrycznego - Koszt zużytej energii elektrycznej	- posługuje się pojęciem napięcia elektrycznego; wyjaśnia związek napięcia elektrycznego z pracą prądu elektrycznego i energią - stosuje do obliczeń związki między napięciem, natężeniem i mocą oraz między napięciem, natężeniem, czasem i pracą prądu - rozwiązuje trudniejsze zadania rachunkowe związane z pracą i mocą prądu elektrycznego - podaje przykłady mocy urządzeń elektrycznych znanych z życia codziennego - przelicza wielokrotności i podwielokrotności jednostek pracy i mocy	I.1 I.7 VI.9 VI.10 VI.11	Pogadanka, dyskusja, rozwiązywanie prostych zadań obliczeniowych

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
Temat 9. Pomiar napięcia i natężenia. Wyznaczanie mocy	- Mierniki - Pomiar napięcia elektrycznego - Pomiar natężenia prądu elektrycznego - Wyznaczanie mocy	- wykorzystuje woltomierz i amperomierz do pomiaru odpowiednich wielkości (w prostych przykładach) - wyznacza moc żarówki na podstawie samodzielnych pomiarów napięcia elektrycznego i natężenia prądu elektrycznego - korzysta z miernika uniwersalnego, wybiera odpowiedni zakres pomiaru - łączy (według podanego schematu) obwód elektryczny, na który składają się: źródło (akumulator, zasilacz), odbiornik (żarówka, brzęczyk, silnik, dioda, grzejnik, opornik), wyłączniki, woltomierze, amperomierze - odczytuje wskazania mierników	I.4 I.5 I.6 I.9 VI.16 d)	Pogadanka, doświadczenia przeprowadzane w zespołach
Temat 10. Przykłady obwodów elektrycznych	- Połączenie szerego-we źródeł prądu elektrycznego - Połączenie równoległe źródeł prądu elektrycznego - Łączenie szeregowo odbiorników - Łączenie równoległe odbiorników - Przykłady zastosowania tych połączeń	- oblicza napięcie baterii ogniw połączo-nych równoległe i szeregowo - informuje, jak napięcie elektryczne i natę-żenie prądu płynącego przez zespół odbiorników połączonych szeregowo i równoległe zależy od napięcia elektrycznego oraz natężenia prądu płynącego przez poszczególne odbiorniki - wskazuje przykłady połączeń równoległych i szeregowych; buduje takie układy - rozwiązuje zadania związane z łączeniem szeregowym i równoległym, w szczególności związane z projektowaniem prostych obwodów (np. łączenie lampek choinko-wych), bez wzorów na opór zastępczy - łączy (według podanego schematu) obwód elektryczny, w którego skład wchodzi: źródło, odbiornik, wyłączniki, woltomierze, amperomierze; odczytuje wskazania mierników	I.1 I.3 I.4 I.9 VI.16 d)	Pogadanka, pokaz lub doświadczenia przeprowadzane w zespołach, obliczenia rachunkowe
Powtórzenie	- Powtórzenie - Zastosowanie pozna-nej wiedzy (wiadomości umiejętności) do rozwiązywania problemów fizycznych - Analiza tekstu		I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 I.7 I.8 I.9 VI.1 VI.2 VI.3 VI.4 VI.5 VI.6 VI.7 VI.8 VI.9 VI.10 VI.11	Praca z podręcznikiem, rozwiązywanie zadań rachunkowych i problemowych

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
			VI.13 VI.16 a) VI.16 b) VI.16 c) VI.16 d)	
Sprawdzian				Samodzielna praca uczniów
ROZDZIAŁ II. ELEKTRYCZNOŚĆ I MAGNETYZM				
Temat 11. Opór elektryczny	- Co to jest opór elektryczny - Prawo Ohma - Jednostka oporu elektrycznego - Oporniki - Zastosowanie prawa Ohma do rozwiązywania prostych zadań	- wyjaśnia (intuicyjnie) znaczenie pojęcia oporu elektrycznego jako właściwości przewodnika - stosuje prawo Ohma określa opór elektryczny za pomocą wzoru: $R = \frac{U}{I}$ i oblicza wszystkie wielkości występujące w tej zależności - odczytuje wykresy $I(U)$; na ich podstawie oblicza opór elektryczny - posługuje się symbolem graficznym opornika podczas rysowania i czytania schematów elektrycznych - przelicza wielokrotności i podwielokrotności jednostki oporu elektrycznego - odczytuje wskazania mierników - rozpoznaje proporcjonalność prostą	I.1 I.5 I.7 I.8 VI.12 VI.16 d)	Pogadanka, pokaz lub doświadczenia przeprowadzane w zespołach, rozwiązywanie zadań rachunkowych
Temat 12. Wyznaczanie oporu elektrycznego	- Pomiar napięcia elektrycznego i natężenia prądu elektrycznego - Obliczanie oporu na podstawie pomiarów - Sporządzanie wykresu zależności $I(U)$ - Obliczanie oporu na podstawie wykresu zależności $I(U)$	- przeprowadza wybrane przez nauczyciela doświadczenia, korzystając z ich opisów - wyznacza opór przewodnika na podstawie pomiarów napięcia elektrycznego na jego końcach oraz natężenia płynącego przez prąd - posługuje się pojęciem niepewności pomiarowej; zapisuje wynik pomiaru wraz z jednostką, z uwzględnieniem informacji o niepewności - przeprowadza obliczenia i zapisuje wynik zgodnie z zasadami zaokrąglania, z zachowaniem liczby cyfr znaczących wynikającej z dokładności pomiaru - rozpoznaje proporcjonalność prostą - zapisuje wynik pomiaru wraz z jednostką	I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 I.7 I.8 I.9 VI.16 e)	Pogadanka, doświadczenia przeprowadzane w zespołach
Temat 13. Domowa sieć elektryczna	- Napięcie przemienne - Napięcie i natężenie skuteczne - Uziemienie - Pierwsza pomoc przy porażeniu prądem elektrycznym	- wyjaśnia, że znak i wartość napięcia w domowej sieci elektrycznej zmieniają się wiele razy w ciągu sekundy - wyjaśnia znaczenie pojęć napięcia i natężenia skutecznego - informuje, że napięcie skuteczne w sieci domowej w Polsce wynosi 230 V - informuje, że ciało człowieka przewodzi prąd elektryczny - informuje, że szczególnie niebezpieczne jest dotykanie urządzeń elektrycznych w miejscach wilgotnych i wilgotnymi rękoma - wymienia podstawowe zasady bezpiecznego użytkowania domowej sieci elektrycznej oraz postępowania w przypadku porażenia prądem elektrycznym - rozdziela pojęcia fazy i zera - wyjaśnia, do czego służy uziemienie; uzasadnia konieczność stosowania uziemienia	I.1 I.9	Pogadanka, rozwiązywanie zadań rachunkowych
Temat 14.	Skutki przerw w dostawie energii	wymienia miejsca (obiekty), którym szczególnie zagrażają przerwy w dostawie energii	I.1	Pogadanka, praktyczne

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
Ochrona sieci elektrycznej	wach energii • Zasilacze awaryjne • Bezpieczniki • Włączniki różnicowo-prądowe	elektrycznej • wyjaśnia, do czego służą zasilacze awaryjne • wyjaśnia, do czego służą bezpieczniki, i co należy zrobić, jeśli bezpiecznik rozłączy obwód elektryczny • rozstrzyga, czy przy podanym obciążeniu bezpiecznik rozłączy obwód elektryczny • wyjaśnia, do czego służą wyłączniki różnicowoprądowe	I.6 I.7 VI.14 VI.15	zapoznanie się z bezpiecznikami
Temat 15. Magnesy	• Bieguny magnetyczne • Oddziaływanie biegunów magnetycznych • Ziemia – wielki magnes • Zasada działania kompasu • Domeny magnetyczne	• informuje, że jednakowe bieguny magnesu się odpychają, a różne – przyciągają • wyjaśnia, że magnes przyciąga żelazo i niektóre inne metale • informuje, że nie można uzyskać pojedynczego bieguna magnetycznego • wyjaśnia zasadę działania kompasu; posługuje się tym przyrządem • demonstruje doświadczalnie zjawiska magnetyczne • wyjaśnia mechanizm zjawiska magnesowania się ciał, korzystając z pojęcia domen magnetycznych • rozróżnia bieguny geograficzne i magnetyczne • demonstruje zachowanie się igły magnetycznej w obecności magnesu	I.1 I.3 VII.1 VII.2 VII.3 VII.7 a)	Pogadanka, pokaz lub doświadczenia przeprowadzane w zespołach
Temat 16. Prąd elektryczny i magnetyzm	• Elektromagnes • Siły magnetyczne	• demonstruje zjawisko oddziaływania przewodnika z prądem na igłę magnetyczną • buduje elektromagnes • wyjaśnia oddziaływanie między elektro-magnesem a magnesem • podaje przykłady zastosowania zjawisk magnetycznych do zapisywania i przechowywania informacji • bada, jak biegunowość i siła przyciągania elektromagnesu zależą od różnych czynników • wyjaśnia, że magnes trwały swoje właściwości magnetyczne zawdzięcza także ruchowi ładunków elektrycznych	I.1 I.2 I.3 I.4 I.9 VII.4 VII.5 VII.7 b)	Pogadanka, doświadczenia przeprowadzane w zespołach
Temat 17. Silnik elektryczny	• Zasada działania silnika elektrycznego	• wyjaśnia, że na przewodnik z prądem znajdujący się w pobliżu magnesu działa siła magnetyczna, którą wykorzystujemy w silnikach elektrycznych • opisuje (w uproszczeniu) budowę silnika elektrycznego, wyjaśnia zasadę jego działania i podaje przykłady zastosowania silników elektrycznych	I.1 VII.6	Pogadanka, pokaz
Powtórzenie	• Powtórzenie • Zastosowanie poznanej wiedzy (wiadomości i umiejętności) do rozwiązywania problemów fizycznych z zakresu elektromagnetyzmu • Analiza tekstu		I.1 I.2 I.3 I.4 I.5 I.6 I.7 I.8 I.9 VI.16 e) VII.1 VII.2	Ćwiczenia, praca z podręcznikiem

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
			VII.3 VII.4 VII.5 VII.6 VII.7 a) VII.7 b)	
Sprawdzian				Samodzielna praca uczniów
ROZDZIAŁ III. DRGANIA I FALE				
Temat 18. Ruch drgający	- Położenie i prędkość w ruchu wahadła - Drgania ciężarka na sprężynie - Ruch drgający - Okres i częstotliwość w ruchu drgającym - Amplituda	- opisuje przykłady drgań, w tym ruch wahadła - wyjaśnia znaczenie pojęć: okresu, częstotliwości i amplitudy drgań - oblicza częstotliwość na podstawie okresu (i odwrotnie) - wyznacza okres i częstotliwość w ruchu okresowym - wymienia przykłady niemechanicznych zjawisk okresowych (np. przepływ prądu przemiennego)	I.1 I.2 I.3 VIII.1 VIII.2 VIII.9 a)	Pogadanka, pokaz, doświadczenia przeprowadzane w zespołach, rozwiązywanie prostych zadań rachunkowych
Temat 19. Wykresy ruchu drgającego	- Wykresy zależności położenia x od czasu t w ruchu wahadła - Drgania mechaniczne i inne	- otrzymuje doświadczalnie wykres zależności położenia wahadła od czasu - odczytuje z wykresu położenie wahadła w danej chwili (i odwrotnie) oraz amplitudę - wyznacza amplitudę i okres drgań na podstawie wykresu zależności położenia wahadła od czasu - wskazuje na wykresie chwile, w których wahadło znajduje się w położeniu równowagi	I.1 I.3 VIII.3 VIII.9a)	Pogadanka, pokaz
Temat 20. Przemiany energii w ruchu drgającym	- Energia w ruchu wahadła - Energia potencjalna sprężystości - Energia w ruchu ciężarka	- opisuje ruch ciała na sprężynie - opisuje jakościowo przemiany energii kinetycznej i energii potencjalnej sprężystości w tym ruchu - wykonuje obliczenia dotyczące tego ruchu	I.1 I.2 I.6 III.3 III.5 VIII.2	Pogadanka, pokaz
Temat 21. Fale	- Ruch fali a ruch cząsteczek - Fala na sznurze - Fale a drgania - Długość fali - Zależność między długością, prędkością i okresem fali	- stosuje pojęcie fali do opisu zjawisk - odróżnia ruch fali od ruchu ośrodka - stosuje pojęcia długości i częstotliwości fali - wykonuje obliczenia związane z długością, częstotliwością i prędkością fali (wraz z jednostkami) - wykonuje proste doświadczenia z falami na wodzie	I.1 I.2 I.3 I.4 I.6 I.7 I.9 II.3 VIII.4 VIII.5	Pokaz, dyskusja, rozwiązywanie prostych zadań rachunkowych
Temat 22. Dźwięk	- Dźwięk jako fala - Ruch fali dźwiękowej a ruch powietrza	- informuje, że dźwięk to fala mechaniczna, której źródłem są drgania ciał - podaje przykłady źródeł dźwięku - wykonuje obliczenia związane z prędkością dźwięku	I.1 I.2 I.3	Pogadanka, pokaz z wykorzystaniem komputera

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
	- Prędkość dźwięku - Graficzne przedstawienie dźwięku	- demonstruje doświadczalnie powstawanie dźwięków - demonstruje dźwięki o różnych częstotliwościach (z wykorzystaniem drgającego przedmiotu lub instrumentu muzycznego) - informuje, jakiej wielkości fizycznej odpowiada wysokość dźwięku, a jakiej – natężenie dźwięku - opisuje mechanizm powstawania i rozchodzenia się fal dźwiękowych - samodzielnie przygotowuje komputer do obserwacji oscylogramów dźwięków - obserwuje oscylogramy fal dźwiękowych (z wykorzystaniem różnych technik) - wykonuje obliczenia związane z długością, częstotliwością i prędkością fali dźwiękowej - rozdziela dźwięki słyszalne, ultradźwięki i infradźwięki; opisuje ich znaczenie w przyrodzie i technice	I.4 II.4 VIII.6 VIII.9 a) VIII.9 b) VIII.9 c)	
Temat 23. Wysokość dźwięku	- Porównywanie głośności i wysokości dźwięków - Instrumenty muzyczne - Ultradźwięki i infradźwięki - Echolokacja	- opisuje jakościowo związek między wysokością dźwięku a częstotliwością fali - opisuje jakościowo związek między natężeniem dźwięku (głośnością) a energią i amplitudą fali - rozdziela dźwięki słyszalne, ultradźwięki i infradźwięki; opisuje ich znaczenie w przyrodzie i technice - rozdziela dźwięki słyszalne, ultradźwięki i infradźwięki; wymienia przykłady ich źródeł - demonstruje dźwięki o różnych częstotliwościach (z wykorzystaniem drgającego przedmiotu lub instrumentu muzycznego)	I.1 I.3 VIII.7 VIII.8 VIII.9b)	Pogadanka, doświadczenia przeprowadzane w zespole
Temat 24. Fale elektromagnetyczne	- Fale radiowe - Mikrofałe - Światło - Podczerwień - Promieniowanie ultrafioletowe - Promieniowanie rentgenowskie - Promieniowanie gamma - Prędkość fal elektromagnetycznych	- informuje, że światło, fale radiowe, podczerwień i nadfiolet mają jednakową naturę - informuje, że barwa światła ma związek z długością (lub częstotliwością) fali - informuje, że w próżni wszystkie fale elektromagnetyczne poruszają się z jednakową prędkością - wymienia zakresy fal elektromagnetycznych, opisuje ich podstawowe właściwości oraz znaczenie w przyrodzie i technice - informuje, że $c = 300\,000 \frac{\text{km}}{\text{s}}$ jest największą wartością prędkości w przyrodzie	I.1 I.2 IX.12 IX.13	Debata lub seminarium
Temat 25. Energia fal elektromagnetycznych	- Promieniowanie cieplne - Temperatura ciała a promieniowanie - Pochłanianie promieniowania a barwa ciała - Efekt cieplarniany	- informuje, że każda fala niesie energię; w ten sposób przepływa do Ziemi energia ze Słońca i innych rozgrzanych ciał - opisuje jakościowy związek barwy ciała z jego zdolnością do absorpcji i emisji promieniowania - wyjaśnia, jak częstotliwość fali zależy (jakościowo) od temperatury ciała - wykorzystuje te wiadomości do wyjaśnienia zjawisk fizycznych - wyjaśnia mechanizm powstawania efektu cieplarnianego	I.1 I.2 IX.12	Pogadanka, pokaz
Temat dodatkowy. Dyfrakcja i	- Ugięcie fali - Dyfrakcja światła - Fale radiowe	- stosuje pojęcia dyfrakcji i interferencji do opisu fal na wodzie - opisuje zjawiska dyfrakcji i interferencji dźwięku i światła	I.1 I.2 IX.13	Pogadanka, pokaz

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
<i>interferencja fal</i>	- Interferencja fal - Jeszcze o echolokacji			
Temat dodatkowy. Rezonans	- Drgania własne i rezonans - Rezonans mechaniczny w otoczeniu - Rezonans i fale elektromagnetyczne	- opisuje zjawisko rezonansu; wskazuje przykłady rezonansu mechanicznego - wyjaśnia mechanizm zjawiska fizycznego za pomocą zjawiska rezonansu	I.1 I.2 I.3 I.4	Pogadanka, pokaz
Powtórzenie	- Powtórzenie - Zastosowanie poznanej wiedzy (wiadomości i umiejętności) do rozwiązywania problemów fizycznych		I.2 I.3 I.4 II.4 VIII.1 VIII.2 VIII.3 VIII.4 VIII.5 VIII.6 VIII.7 VIII.8 VIII.9 a) VIII.9 b) VIII.9 c) IX.12 IX.13	Ćwiczenia, praca z podręcznikiem
Sprawdzian				Samodzielna praca uczniów
ROZDZIAŁ IV. OPTYKA				
Temat 26. Światło i cień	- Źródło światła - Co to jest promień światła - Rodzaje wiązek światła - Powstawanie cienia i półcienia	- demonstruje doświadczalnie prostoliniowe rozchodzenie się światła w ośrodku jednorodnym - wyjaśnia powstawanie cienia i półcienia - stosuje pojęcia promienia światła i wiązki światła - rozwiązuje zadania z cieniem wymagające wiadomości z geometrii - demonstruje zjawisko prostoliniowego rozchodzenia się światła w ośrodku jednorodnym	I.1 I.2 I.3 I.9 IX.1 IX.14 a)	Pogadanka połączona z pokazem, ćwiczenia konstrukcyjne i rachunkowe
Temat 27. Widzimy dzięki światłu	- Dlaczego widzimy? - Co to jest kamera obskura, do czego służy - Różnice między ciałem przezroczystym a ciałem	- informuje, że widzimy, bo światło (na ogół odbite od różnych ciał) wpada do oczu - odróżnia źródło światła od ciała odbijającego światło - zauważa, że światło odbija się od większości ciał, nie tylko od lustera - wyjaśnia, że większość ciał zarówno odbija, jak i przepuszcza i pochłania światło; ciała różnią się proporcjami tych zjawisk	I.1 I.2 I.3 I.9 IX.1	Pokaz połączony z pogadanką

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
	nieprzezroczystym • Przykłady ciał przezroczystych i nieprzezroczystych	• ilustruje zasadę działania kamery obskury; buduje jej model • rozwiązuje zadania dotyczące kamery obskury, wymagające wiadomości z geometrii		
Temat 28. Załamanie światła	• Prawo załamania • Czynniki wpływające na wartość kąta załamania • Pryzmat • Zjawisko fatamorgany	• opisuje jakościowo i demonstruje doświadczalnie zjawisko załamania światła • wskazuje kierunek załamania światła • rysuje przybliżony bieg promienia świetlnego przechodzącego przez granicę ośrodków • wyjaśnia zjawiska fizyczne, korzystając z prawa załamania • przedstawia na rysunku, jak światło jedno-barwne przechodzi przez pryzmat • rozwiązuje zadania, korzystając z zależności między kątem padania a kątem załamania (podanej w postaci tabeli lub wykresu) • demonstruje zjawisko załamania światła na granicy ośrodków	I.1 I.2 I.3 I.4 I.9 IX.6 IX.14 a)	Pokaz połączony z pogadanką i ćwiczeniami konstrukcyjnymi
Temat 29. Soczewki	• Model soczewki • Ognisko i ogniskowa soczewki • Zdolność skupiająca • Ogniskowa i zdolność skupiająca soczewki wklęsłej	• wyjaśnia, że w powietrzu szklana soczewka wypukła skupia, a wklęsła rozprasza światło • opisuje i szkicuje bieg światła przez soczewki w przypadku promieni padających równoległe do osi optycznej; posługuje się pojęciami ogniska i ogniskowej soczewki skupiającej • wyjaśnia bieg światła przez soczewkę, stosując zamiast soczewki układ dwóch pryzmatów • wyjaśnia pojęcia ogniska (pozornego) i ogniskowej soczewki rozpraszającej • posługuje się pojęciem zdolności skupiającej • stosuje jednostkę zdolności skupiającej • wykonuje obliczenia związane ze zdolnością skupiającą i ogniskową	I.1 I.2 I.3 I.4 I.9 IX.7 IX.14 a)	Pogadanka połączona z pokazem, ćwiczenia konstrukcyjne i rachunkowe
Temat 30. Obrazy tworzone przez soczewkę skupiającą	• Przedmiot położony daleko od soczewki • Przedmiot położony blisko soczewki – lupa • Obraz rzeczywisty i obraz pozorny	• wyjaśnia, co to znaczy, że soczewka tworzy obraz przedmiotu; opisuje ten obraz (prosty czy odwrócony) w zależności od odległości przedmiotu od soczewki • demonstruje doświadczalnie, jak ten obraz powstaje; wyjaśnia jego powstawanie za pomocą schematycznego rysunku • odróżnia obraz rzeczywisty od obrazu pozornego • demonstruje zjawisko powstawania obrazu za pomocą soczewek • otrzymuje ostre obrazy przedmiotu na ekranie za pomocą soczewki skupiającej	I.1 I.2 I.3 I.4 I.9 IX.8 IX.14 a) IX.14 b)	Doświadczenie przeprowadzone w grupach
Temat 31. Konstruowanie obrazów tworzonych przez soczewkę skupiającą	• Co to znaczy konstruowanie obrazu? • Obraz tworzony przez lupę	• konstruuje obrazy rzeczywisty i pozorny tworzone przez soczewkę skupiającą	I.1 I.2 I.3 I.4 IX.8 IX.14 a)	Pogadanka połączona z ćwiczeniami konstrukcyjnymi wykonywanymi jednocześnie przez wszystkich uczniów lub w grupach
Temat 32. Obrazy tworzone przez soczewkę rozpraszającą	• Tworzenie obrazu przez soczewkę rozpraszającą • Konstruowanie obrazu • Cechy obrazu	• wyjaśnia jakościowo tworzenie obrazu przez soczewkę rozpraszającą • konstruuje obraz tworzony przez soczewkę rozpraszającą	I.1 I.2 I.3 IX.8 IX.14 a)	Pogadanka połączona z ćwiczeniami konstrukcyjnymi wykonywanymi jednocześnie przez wszystkich uczniów lub w grupach

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
Temat 33. Oko i aparat fotograficzny	• Obraz tworzony na siatkówce oka • Widzenie przedmiotów bliższych i dalszych • Widzenie w silnym i słabym świetle • Obraz odwrócony • Wady wzroku • Budowa aparatu fotograficznego	• wyjaśnia zasadę działania oka i aparatu fotograficznego • opisuje w jaki sposób regulowana jest ogniskowa i przysłona w oku, a w jaki – w aparacie fotograficznym • wyjaśnia (w uproszczeniu, z pomocą pojęcia zbyt małej lub zbyt wielkiej zdolności skupiającej), na czym polegają krótkowzroczność i dalekowzroczność i jak się je koryguje za pomocą soczewek	I.1 I.2 I.3 IX.7 IX.8 IX.9	Seminarium o oku, wadach wzroku oraz budowie i zasadzie działania aparatu fotograficznego
Temat 34. Zwierciadła płaskie	• Prawo odbicia światła • Odbicie światła od zwierciadła i kartki • Odblaski • Obraz tworzony w zwierciadle płaskim	• wyjaśnia i stosuje prawo odbicia światła • wyjaśnia różnice w odbiciu światła od zwierciadła i powierzchni rozpraszającej • rysuje bieg promienia świetlnego padającego i odbitego od zwierciadła • wyjaśnia i przedstawia na rysunku, w jaki sposób światło odbija się od zwierciadła płaskiego i jak w takim zwierciadle powstaje obraz • rozwiązuje proste zadania geometryczno-optyczne • demonstruje powstawanie obrazów za pomocą zwierciadeł płaskich	I.1 I.2 I.3 IX.2 IX.3 IX.4 IX.5 IX.14 a)	Pogadanka połączona z pokazem, ćwiczenia konstrukcyjne i rachunkowe
Temat 35. Zwierciadła wklęsłe	• Ognisko zwierciadła • Obrazy w zwierciadle wklęsłym • Konstruowanie obrazu • Zwierciadło wypukłe • Zastosowanie zwierciadeł wklęsłych i wypukłych	• wyjaśnia, posługując się rysunkiem schematycznym, jak powstaje obraz w zwierciadle wklęsłym i zwierciadle wypukłym • wymienia zastosowania zwierciadeł wklęsłych i wypukłych • konstruuje bieg promieni padających na zwierciadło sferyczne oraz obraz w tym zwierciadle • wyjaśnia pojęcia ogniska i ogniskowej zwierciadła • demonstruje powstawanie obrazów za pomocą zwierciadeł wklęsłych	I.1 I.2 I.3 IX.2 IX.4 IX.5 IX.14 a)	Pogadanka połączona z pokazem
Temat 36. Zwierciadła wypukłe	• Zwierciadło wypukłe • Obrazy tworzone przez zwierciadło wypukłe • Zastosowanie zwierciadeł wypukłych • Konstruowanie obrazu	• informuje, że zwierciadło wypukłe rozpraszają światło • bada cechy obrazu otrzymanego za pomocą zwierciadła wypukłego w zależności od odległości przedmiotu od zwierciadła • wymienia zastosowania zwierciadeł wypukłych • konstruuje obraz tworzony przez zwierciadło wypukłe • demonstruje powstawanie obrazu za pomocą zwierciadeł wklęsłych	I.1 I.2 I.3 IX.4 IX.5 IX.14 a)	Pogadanka połączona z pokazem
Temat dodatkowy. Luneta, mikroskop	• Luneta astronomiczna • Mikroskop	• wyjaśnia jakościowo, jak powstaje obraz w lunecie astronomicznej, mikroskopie • wyjaśnia, posługując się schematycznym rysunkiem (bez dokładnej konstrukcji) zasadę działania mikroskopu i lunety astronomicznej • porównuje zasady działania wymienionych przyrządów	I.1 IX.8	Seminarium o budowie i zasadzie działania lunety i mikroskopu połączone z pokazem
Temat 37. Barwy	• Barwy • Rozszczepienie światła • Barwa przedmiotu • Barwa ciała	• informuje, że barwa światła ma związek z długością (częstotliwością) fali, a światło białe jest mieszaniną różnych barw • podaje przykłady zjawisk, w których światło ulega rozszczepieniu • demonstruje rozszczepienie światła w pryzmacie	I.1 I.2 I.3 I.9	Pogadanka połączona z pokazem

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
	przezroczystego	- opisuje światło lasera jako jednobarwne i ilustruje to brakiem rozszczepienia w pryzmacie - wymienia kolejne kolory w widmie światła białego - wyjaśnia, że barwa ciała oświetlonego białym światłem wynika z selektywnego pochłaniania fal o różnych długościach - demonstruje rozszczepienie światła w pryzmacie	IX.10 IX.11 IX.14 c)	
Temat dodatkowy. <i>Składanie barw</i>	- Składanie barw światła - Podstawowe barwy światła - Składanie barw a budowa oka - Nazwy niektórych barw - Mieszanie farb - Podstawowe kolory farb - Trzy kolory w telewizorze	- bada za pomocą pryzmatu, czy światło, które widzimy, powstało w wyniku zmieszania barw - wymienia podstawowe barwy światła - opisuje światło białe jako mieszaninę barw i ilustruje to rozszczepieniem światła w pryzmacie - opisuje światło lasera jako jednobarwne i ilustruje to brakiem rozszczepienia w pryzmacie - informuje, że dodając barwy: niebieską, czerwoną i zieloną w różnych proporcjach, możemy otrzymać światło o dowolnej barwie - wyjaśnia mechanizm widzenia barw przez człowieka - odróżnia mieszanie farb od składania barw światła - informuje, w jaki sposób uzyskuje się barwy w telewizji kolorowej i monitorach komputerowych - informuje, że z podstawowych kolorów farb uzyskuje się barwy w druku i drukarkach komputerowych	I.1 I.2 I.3 I.9 IX.10 IX.11	Praca w grupach, prezentacja materiałów opracowanych przez uczniów
Powtórzenie	- Podsumowanie i powtórzenie omawianych wcześniej zagadnień - Zastosowanie poznanych wiadomości i nabytych umiejętności do rozwiązywania problemów fizycznych - Analiza tekstu		I.1 I.2 I.3 I.9 IX.1 IX.2 IX.3 IX.4 IX.5 IX.6 IX.7 IX.8 IX.9 IX.10 IX.11 IX.14 a) IX.14 b) IX.14 c)	Praca w grupach, omawianie zagadnień z optyki lub rozwiązywanie zadań
Sprawdzian				Samodzielna praca uczniów

ROZDZIAŁ V. FIZYKA I MY

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
Temat dodatkowy. <i>Gotujemy obiad</i>	• Gotujemy zupę • Kuchenka indukcyjna • W jakiej temperaturze wrze woda • Danie z szybkowara • Warzywa z kuchenki mikrofalowej • Frytki - smażone czy pieczone	• informuje, że temperatura wrzenia wody zależy od ciśnienia atmosferycznego • na podstawie wykresu zależności temperatury wrzenia wody od wysokości nad poziomem morza określa najniższe temperatury wrzenia w miastach na różnych kontynentach • wymienia sposoby podgrzewania potraw do temperatury wyższej niż 100°C • wymienia zalety gotowania w szybkowarze	I.1 IV.5 IV.7 IV.9 V.5 VI.11 VII.5 IX.12	Praca w grupach, prezentacja materiałów opracowanych przez uczniów
Temat dodatkowy. <i>Czas na deser</i>	• Lodówka • Cykl zamknięty • Lody gotowe! • Kuchnia molekularna	• wymienia formy energii, na jakie jest zamieniana energia elektryczna zasilająca lodówkę • wymienia metody schładzania substancji • informuje, jaką najniższą temperaturę udało się uzyskać w warunkach laboratoryjnych • wyjaśnia, korzystając z internetu (i dostępnej literatury), zasadę działania kuchni molekularnej	I.1 IV.4 IV.7 VI.11	Praca w grupach, prezentacja materiałów opracowanych przez uczniów
Temat dodatkowy. <i>U lekarza</i>	• Pulsoksymetr • Prześwietlenie • Tomografia • Ultrasonografia • Badanie dopplerowskie • EKG i EEG • Rezonans magnetyczny	• informuje, że do badania ludzkiego organizmu wykorzystuje się te same prawa fizyki, które rządzą światem przyrody nieożywionej • wyjaśnia w sposób pogładowy, do czego służy pulsoksymetr • wymienia i porównuje rodzaje opisanych w tym temacie badań • informuje, że układ nerwowy człowieka wykorzystuje sygnały elektryczne do przekazywania informacji z narządów zmysłów do mózgu i z mózgu do mięśni • wyjaśnia, na czym polegają tomografia i ultrasonografia • wyjaśnia, dzięki czemu możliwe jest wykonywanie zdjęć rentgenowskich • informuje, że udoskonalaniem urządzeń wykorzystywanych do badań zajmuje się fizyka medyczna • wnioskuje, że nie wszystkie badania można wykonywać na wszelki wypadek (profilaktycznie), bez zaleceń lekarza	IX.12 VIII.8 VI.9 VII.5 I.1	Praca w grupach, prezentacja materiałów opracowanych przez uczniów
Temat dodatkowy. <i>Sport</i>	• Dlaczego tak trudno biegać po piasku • Dlaczego można podkręcić piłkę • Do czego samocho-dom wyścigowym służą „skrzydła” • Dlaczego można żeglować pod wiatr	• zauważa, że efektywność biegu zależy od sprężystości podłoża • wyjaśnia, na co tracimy energię podczas biegu • wyjaśnia jakie zjawisko pozwala „podkręcić” piłkę • wskazuje siły działające na żaglówkę w ruchu	V.3 II.1 II.11 II.13 II.14 III.1 III.3 III.5	Pogadanka na podstawie prezentacji komputerowej lub filmu
Temat dodatkowy. <i>Sluchamy muzyki</i>	• Głośnik • Mikrofon • Zapis analogowy dźwięku • Zapis cyfrowy dźwięku • Przesyłanie dźwięku	• wymienia podstawowe elementy głośnika • wyjaśnia zasadę działania głośnika • wykonuje doświadczenie, w którym dźwięk zamienia się na prąd elektryczny (i odwrotnie) • rozróżnia analogowe i cyfrowe urządzenia do zapisu dźwięku • odróżnia wykres opisujący zmiany napięcia w sygnale analogowym od wykresu	VIII.6 VIII.8 VI.8 VII.5 IX.12	Praca w grupach, prezentacja materiałów opracowanych przez uczniów

Temat lekcji	Treści nauczania	Osiągnięcia ucznia Uczeń:	Punkty podstawy programowej	Metody pracy
		opisującego zmiany napięcia w sygnale cyfrowym • porównuje zapisy dźwięku analogowy i cyfrowy (wady i zalety) • wymienia sposoby przesyłania dźwięku przez radio		
Temat dodatkowy. <i>Oglądamy film</i>	• Projektor kinowy • Kineskop • Ekran LCD • Ekran plazmowy • Cyfrowy zapis obrazu • Trzy wymiary • Polaryzacja światła	• wykonuje doświadczenie obrazujące zasady nagrywania filmu, jego odtwarzania i odbioru • wykonuje doświadczenie obrazujące, na czym polega widzenie trójwymiarowe • wymienia metody odtwarzania ruchomych obrazów • wyjaśnia, na czym polega cyfrowy zapis obrazu	I.1 IX.7 IX.10	Pogadanka na podstawie prezentacji komputerowej lub filmu